LIETUVOS RESPUBLIKOS PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO Į S T A T Y M A S

2001 m. liepos 5 d. Nr. IX-427
Vilnius

(Žin., 1999, Nr. 52-1673)

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymą ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato valstybinio produktų saugos reguliavimo bei jų valstybinės saugos ekspertizės, produktų saugos valstybinės ir visuomeninės kontrolės pagrindus, informacijos apie nesaugius produktus teikimo ir perdavimo tvarką, gamintojų, platintojų ir paslaugų teikėjų pareigas bei atsakomybę už nesaugių produktų pateikimą į Lietuvos Respublikos rinką (toliau – rinka).

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad į rinką būtų teikiami tik saugūs produktai.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas taikomas juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie teikia į rinką vartotojams skirtus produktus.

2. Šis įstatymas taikomas tuomet, kai Lietuvos Respublikos teisės aktuose (toliau – teisės aktai) nėra nuostatų, reglamentuojančių konkretaus produkto saugą. Kai kitas teisės aktas nustato tam tikrus konkretaus produkto saugos reikalavimus, taikomi to teisės akto reikalavimai, o šis įstatymas taikomas tiek, kiek konkretaus produkto saugą reglamentuojančiame teisės akte nenustatyta.

3. Šis įstatymas netaikomas, kai į rinką teikiami:

1) naudoti gaminiai, kurie pateikiami kaip antikvarinės prekės, bei gaminiai, kuriuos prieš naudojimą reikia suremontuoti ar atnaujinti, tuo atveju, kai jų pateikėjas apie tai raštu informuoja asmenį, kuriam tokį gaminį pateikia;

2) produktai, pateikti į rinką iki šio įstatymo įsigaliojimo.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Produktas** – gaminys arba paslauga.

2. **Produkto pateikimas į rinką** – produkto, skirto vartotojams, laikymas (saugojimas), pardavimas, nuoma ar kitoks perdavimo vartotojams būdas.

3. **Gaminys** – kiekvienas gaminys, skirtas vartotojams ar gali būti jų vartojamas ir teikiamas už atlyginimą ar be jokio atlyginimo, kai vykdoma komercinė veikla, nepaisant to, ar gaminys naujas, naudotas ar perdirbtas.

4. **Paslauga** – paslaugos teikėjo veiklos rezultatas, kai vykdomas paslaugos teikėjo ir užsakovo sandoris, įskaitant centralizuotą geriamojo vandens, dujų, šilumos ir elektros energijos tiekimą.

5. **Saugus gaminys** – bet koks gaminys, kurio vartojimas įprastomis, gamintojo nustatytomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nesukelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai ne didesnę riziką negu ta, kuri teisės aktuose nustatoma kaip leistina bei laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį, įvertinant:

1) gaminio parametrus, jo sandarą, pakuotę, surinkimo ir naudojimo tvarką, priežiūrą vartojant;

2) poveikį kitiems gaminiams, jei yra pagrindas numatyti, kad jis bus vartojamas su kitais gaminiais;

3) gaminio pateikimą vartotojui, užrašus ant gaminio ar pakuotės, vartojimo ir sunaikinimo po vartojimo instrukciją ir kitą gamintojo pateiktą informaciją;

4) vartotojų grupes, ypač vaikus, kuriems gaminio vartojimas gali sukelti didesnę riziką.

6. **Nesaugus produktas** – vartotojams skirtas gaminys ar paslauga, kuris neatitinka šiame įstatyme saugiam gaminiui ar saugiai paslaugai nustatytų reikalavimų.

7. **Saugi paslauga** – kiekviena paslauga, kuri teikiama pagal numatytas sąlygas ir nepažeidžiant teisės aktuose paslaugai nustatytų saugos reikalavimų, jos teikimo metu ar po to nekelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai ne didesnę riziką negu ta, kuri teisės aktuose nustatoma kaip leistina.

8. **Gamintojas** – teisės aktų nustatyta tvarka savo veiklą įregistravęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris:

1) pagamino gaminį arba apie tai viešai pareiškė pažymėdamas jį savo pavadinimu, prekės ženklu ar kitu skiriamuoju ženklu, arba gaminį perdirbo;

2) veikia kaip gamintojo atstovas arba, jei gamintojo atstovo nėra, – gaminį importuoja;

3) kaip gaminio tiekimo ar paslaugos teikimo proceso dalyvis gali daryti poveikį teikiamo į rinką gaminio saugai.

9. **Paslaugos teikėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą ir teikiantis paslaugas.

10. **Platintojas** – teikiantis produktus į rinką fizinis arba juridinis asmuo, kurio veikla neturi poveikio produkto saugos ypatybėms.

11. **Vartotojas** – fizinis asmuo, kuris įsigyja gaminius ir naudojasi paslaugomis asmeniniams ir namų ūkio poreikiams.

12. **Produkto saugos kontrolė** – valstybės ir visuomeninių institucijų atliekama kontrolė, ar teikiamas į rinką produktas yra saugus.

13. **Valstybinė produktų saugos ekspertizė** – produkto, kuriam teisės aktais nėra nustatyti privalomieji saugos reikalavimai, arba produkto, kuris atitinka privalomuosius saugos reikalavimus, tačiau yra pagrindas manyti, kad jis gamintojo nustatytomis ar įprastomis vartojimo sąlygomis yra nesaugus, savybių įvertinimas ir išvada apie jo saugą.

4 straipsnis. Bendrieji produktų saugos reikalavimai

1. Į rinką teikiamas produktas turi būti saugus. Galimybė užtikrinti aukštesnį saugos lygį arba gauti kitus produktus, kuriuos vartojant yra mažesnė rizika negu leistina, neturi būti pagrindas priskirti produktą prie nesaugių, jeigu jis atitinka teisės aktuose nustatytus produktų saugos reikalavimus.

2. Gamintojas, platintojas ar paslaugos teikėjas, teikdami į rinką produktus, turi užtikrinti, kad produktas atitiktų konkrečių produktų saugą reglamentuojančių privalomųjų Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus produktų saugos reikalavimus. Kai nėra konkretaus produkto saugą reglamentuojančio teisės akto, produktas laikomas saugiu, jei jis atitinka Lietuvos standartus, perimančius Europos standartus, o jei jų nėra – Lietuvos standartus ar technines specifikacijas arba produkto sauga vertinama atsižvelgiant į geros gamybos praktikos kodeksus, mokslo ir technologijų pažangą bei saugą, kurios vartotojas pagrįstai gali tikėtis.

ANTRASIS SKIRSNIS
VALSTYBINIS PRODUKTŲ SAUGOS REGULIAVIMAS

5 straipsnis. Vyriausybės, Vyriausybės įstaigų, ministerijų, prie jų įsteigtų departamentų ir kitų įstaigų kompetencija reglamentuojant produktų saugą

Vyriausybė, Vyriausybės įstaigos, ministerijos, prie jų įsteigti departamentai ir kitos įstaigos joms priskirtose valstybės valdymo srityse pagal savo kompetenciją nustato privalomus produktų saugos bei ženklinimo reikalavimus, suderintus su Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos, Pasaulio prekybos organizacijos reikalavimais, ir patvirtinimo, kad jie atitinka nustatytus reikalavimus, tvarką.

6 straipsnis. Produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo koordinavimas

1. Šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių produktų saugą, įgyvendinimą koordinuoja Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (toliau –Taryba).

2. Tarybos kompetenciją, juridinį statusą, jos sudarymo tvarką, jos narių paskyrimo ir atšaukimo pagrindus bei šiems nariams keliamus reikalavimus, jų kadencijos trukmę, sprendimų priėmimo tvarką ir lėšų, iš kurių Taryba būtų išlaikoma, šaltinius nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

7 straipsnis. Informacijos apie nesaugius produktus teikimas Europos Komisijai ir (ar) užsienio valstybėms

1. Kai Taryba nutaria ar valstybinės produktų saugos kontrolės institucijos (toliau – kontrolės institucijos) priima sprendimą taikyti priemones, apribojančias produkto pateikimą į rinką arba reikalaujančias pašalinti jį iš rinkos, apie tai jos privalo pranešti Europos Komisijai ar valstybių, su kuriomis sudarytos tai numatančios tarptautinės sutartys, institucijoms ir nurodyti priežastis, dėl kurių taiko rinkos ribojimo priemones. Šis reikalavimas netaikomas, kai taikomos rinkos ribojimo priemonės yra susijusios su vietinį poveikį turinčiu ir tik su Lietuvos Respublikos teritorija susijusiu įvykiu.

2. Kai Taryba nutaria ar kontrolės institucijos priima sprendimą taikyti ar taiko neatidėliotinas priemones, kuriomis draudžiama naudotis ar prekiauti produktu arba reikalaujama vykdyti išankstines prekybos produktu ar jo vartojimo sąlygas dėl to, kad produktas kelia rimtą ir tiesioginį pavojų vartotojų sveikatai ir saugai, šios institucijos nedelsdamos privalo apie tai pranešti Europos Komisijai ar valstybių, su kuriomis sudarytos tai numatančios tarptautinės sutartys, institucijoms. Šis reikalavimas netaikomas, jei pavojus kyla tik Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. Taryba ar kontrolės institucijos gali teikti bet kokią turimą informaciją Europos Komisijai apie kilusį rimtą ir tiesioginį pavojų vartotojų sveikatai ir saugai dar prieš priimdamos sprendimą taikyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas priemones.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodyta informacija teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS
GAMINTOJO, PLATINTOJO IR PASLAUGŲ TEIKĖJO PAREIGOS UŽTIKRINTI PRODUKTŲ SAUGĄ

8 straipsnis. Gamintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Gamintojas privalo:

1) teikti į rinką tik saugius gaminius;

2) tinkamai ženklinti gaminius ir teikti vartotojams reikiamą informaciją prieš perduodamas gaminį vartotojams, kad jie galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką;

3) sužinojęs, kad gaminys nesaugus, nedelsdamas informuoti apie tai vartotojus, Tarybą bei atitinkamos srities kontrolės institucijas ir Vyriausybės nustatyta tvarka pašalinti jį iš rinkos;

4) vykdyti kontrolės institucijų nurodymus ir reikalavimus;

5) įstatymų nustatyta tvarka atlyginti vartotojui nesaugiu gaminiu padarytą žalą;

6) vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

9 straipsnis. Platintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą

Platintojas privalo:

1) teikti į rinką tik saugius gaminius;

2) teikti vartotojams visą iš gamintojo gautą bei kitą reikiamą informaciją prieš perduodamas gaminį vartotojams, kad šie galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką;

3) sužinojęs, kad gaminys nesaugus, nedelsdamas nutraukti gaminio pateikimą į rinką, informuoti gamintoją, vartotojus, Tarybą bei atitinkamos srities kontrolės instituciją ir Vyriausybės nustatyta tvarka pašalinti gaminį iš rinkos;

4) vykdyti kontrolės institucijų nurodymus ir reikalavimus;

5) įstatymų nustatyta tvarka atlyginti vartotojui nesaugiu gaminiu padarytą žalą;

6) vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

10 straipsnis. Paslaugos teikėjo pareiga užtikrinti paslaugos saugą

Paslaugos teikėjas privalo:

1) teikti vartotojui tik saugią paslaugą;

2) teikti vartotojui informaciją apie siūlomą paslaugą tokiu būdu, kad vartotojas galėtų įvertinti su paslauga susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą vartojimo laiką;

3) sužinojęs apie suteiktos paslaugos galimą riziką vartotojui, nedelsdamas nutraukti paslaugos teikimą ir informuoti vartotoją, Tarybą bei atitinkamos srities kontrolės instituciją;

4) vykdyti kontrolės institucijų nurodymus ir reikalavimus;

5) įstatymų nustatyta tvarka atlyginti vartotojui nesaugia paslauga padarytą žalą;

6) vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
VISUOMENINIŲ VARTOTOJŲ TEISIŲ GYNIMO ORGANIZACIJŲ TEISĖS PRODUKTŲ SAUGOS SRITYJE

11 straipsnis. Visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų teisės produktų saugos srityje

Visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų teises produktų saugos srityje nustato Vartotojų teisių gynimo įstatymas ir kiti teisės aktai.

PENKTASIS SKIRSNIS
VALSTYBINĖ PRODUKTŲ SAUGOS KONTROLĖ

12 straipsnis. Produktų saugos reikalavimų laikymosi kontrolė

Šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų, užtikrinančių, kad į rinką būtų teikiami tik saugūs produktai, laikymąsi kontroliuoja Vyriausybės įsteigtos maisto ir ne maisto produktų saugos kontrolės institucijos Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Valstybinės produktų saugos kontrolės turinys

1. Į tiesioginę produktų saugos kontrolę įeina:

1) produktų saugos tikrinimai, atliekami produktų saugos kontrolės institucijos iniciatyva;

2) produktų saugos tikrinimai pagal vartotojų, jų organizacijų, kitų suinteresuotų įstaigų ir organizacijų pranešimus;

3) nesaugių produktų pašalinimo iš rinkos ir gaminių sunaikinimo kontrolė;

4) produktų saugos kontrolės duomenų analizė ir informacijos Tarybai periodinis teikimas.

2. Į netiesioginę produktų saugos kontrolę įeina statistinių duomenų apie nesaugių produktų gamybą, importą ir prekybą jais, taip pat informacijos apie bet kokius vartojimo rizikos didėjimą ar mažėjimą galinčius nulemti veiksnius rinkimas, kaupimas, apdorojimas ir analizė.

14 straipsnis. Kontrolės institucijų teisės ir pareigos

1. Kontrolės institucijos, atlikdamos valstybinę produktų saugos kontrolę, turi teisę:

1) tikrinti, ar laikomasi produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų, kaupti duomenis produktų saugos klausimais;

2) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, kitų juridinių bei fizinių asmenų šio ir kitų įstatymų pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;

3) gauti iš produktų gamintojų, platintojų ir paslaugų teikėjų informaciją ir dokumentus, reikalingus šio ir kitų įstatymų pažeidimams tirti;

4) imti gaminių bandinius Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir tikrinti jų saugą;

5) reikalauti, kad gamintojų, platintojų ir paslaugų teikėjų vadovai ar jų įgalioti asmenys atvyktų ir duotų paaiškinimus žodžiu ar raštu;

6) siūlyti atitinkamai institucijai sustabdyti ar panaikinti licenciją verstis ta ūkine komercine veikla asmenims, kurių pateikti į rinką produktai padarė žalos vartotojams;

7) nustačiusios produktų saugos teisės aktų reikalavimų pažeidimus, įspėti apie tai gamintoją, platintoją ir paslaugos teikėją bei įpareigoti nedelsiant šiuos pažeidimus pašalinti;

8) šio ir kitų įstatymų nustatytais pagrindais ir Vyriausybės nustatyta tvarka taikyti rinkos ribojimo priemones.

2. Kontrolės institucijos privalo:

1) perduoti teisėsaugos institucijoms medžiagą dėl produktų saugos teisės aktų pažeidimų, jei šie produktai galėjo pakenkti ar pakenkė sveikatai arba dėl to ištiko mirtis;

2) užtikrinti iš produkto gamintojų, platintojų ar paslaugų teikėjų gautos informacijos, kuri sudaro komercinę paslaptį, konfidencialumą.

3. Kontrolės institucijų darbuotojai, įgalioti atlikti produktų saugos kontrolę, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Informacija, kuri nėra komercinė paslaptis

Šie produkto duomenys negali būti komercine paslaptimi:

1) produkto pavadinimas;

2) galimi produkto pakeitimo į saugų būdai ir priemonės;

3) produkto poveikio vartotojų sveikatai atliktų tyrimų rezultatai;

4) detoksikacijos ir (ar) saugaus sunaikinimo metodai;

5) produkto tyrimo metodai;

6) potencialiai pavojingos produkto sudedamosios dalys;

7) su paslaugos teikimu susiję potencialiai pavojingi veiksniai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
VALSTYBINĖS PRODUKTŲ SAUGOS KONTROLĖS INSTITUCIJŲ ĮGALIOJIMŲ ĮGYVENDINIMAS

16 straipsnis. Produktų pateikimo į rinką ribojimo priemonių taikymo pagrindai

1. Produktų pateikimo į rinką ribojimo priemonės (toliau – rinkos ribojimo priemonės) gali būti taikomos, jei produktai pateikti į rinką pažeidžiant šio įstatymo 8 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų, 9 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų ir 10 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų reikalavimus.

2. Taryba ar kontrolės institucijos gali taikyti rinkos ribojimo priemones, jeigu yra pagrindas manyti, kad produktas yra pavojingas vartotojų sveikatai ir saugai, nors produktas ir atitinka šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimus.

17 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonės

1. Taryba arba kontrolės institucijos šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytais rinkos ribojimo priemonių taikymo pagrindais turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka taikyti tokias rinkos ribojimo priemones:

1) nustatyti produkto prekybai išankstines sąlygas, kuriomis siekiama užtikrinti produkto saugą, ir reikalauti iš gamintojų, platintojų ir paslaugų teikėjų informuoti vartotojus apie su šiuo produktu susijusią riziką;

2) laikinai, kol teisės aktų nustatyta tvarka bus atlikta valstybinė produktų saugos ekspertizė, uždrausti teikti, siūlyti teikti į rinką ir demonstruoti produktą, kai yra aiškių požymių, kad jis yra nesaugus;

3) sustabdyti ar uždrausti bet kokį nesaugių produktų pateikimą į rinką, įpareigoti gamintoją, platintoją, paslaugos teikėją padaryti produktą nekenksmingą ar saugiai sunaikinti nesaugų produktą;

4) reikalauti nesaugų produktą pašalinti iš rinkos, o kai gamintojas, platintojas ar paslaugos teikėjas laiku nesiima tai padaryti arba kai gamintojo, platintojo ar paslaugos teikėjo neįmanoma greitai nustatyti, kontrolės institucijoms pačioms pašalinti iš rinkos nesaugų produktą;

5) uždrausti reklamuoti nesaugų produktą ir pareikalauti nutraukti tokio produkto reklamą.

2. Visi sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti motyvuoti. Apie šiuos sprendimus būtina skubiai pranešti asmenims, kuriems jie yra taikomi. Jei yra galimybė, šiems asmenims leidžiama pareikšti savo nuomonę prieš priimant sprendimą. Jei dėl sprendimo vykdymo skubos tai nebuvo padaryta iš anksto, tokia galimybė suteikiama jau priėmus sprendimą.

3. Jei kontrolės institucija pati pašalina iš rinkos nesaugų produktą, jos patirtos išlaidos Tarybos nutarimu išieškomos iš gamintojo, platintojo ir paslaugos teikėjo ne ginčo tvarka.

4. Taryba ar kontrolės institucijos privalo informuoti platintojus, vartotojus bei visuomenines vartotojų teisių gynimo organizacijas apie sprendimus produktus pašalinti iš rinkos, siekiant paskatinti juos prisidėti prie tokių sprendimų įgyvendinimo.

5. Tarybos nutarimai arba kontrolės institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti skelbiami „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ Vyriausybės nustatyta tvarka.

6. Gamintojai, platintojai ir paslaugų teikėjai privalo vykdyti Tarybos nutarimus arba kontrolės institucijų sprendimus nuo jų gavimo momento, jeigu sprendimas ar nutarimas nenustato vėlesnės datos.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
VALSTYBINĖ PRODUKTŲ SAUGOS EKSPERTIZĖ

18 straipsnis. Valstybinė produktų saugos ekspertizė

1. Valstybinė produktų saugos ekspertizė atliekama valstybės institucijų užsakymu, kai šios negali įvertinti, ar produktas yra saugus.

2. Valstybinę produktų saugos ekspertizę atlieka Vyriausybės įgaliotos institucijos. Jos atlikimo ir apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

19 straipsnis. Valstybinės produktų saugos ekspertizės išvados

Jeigu valstybinės produktų saugos ekspertizės tyrimais nustatoma, kad gaminių bandiniai ar paslaugos yra nesaugūs, tai laikoma nesaugia visa partija, iš kurios buvo paimti bandiniai ekspertizei, arba visos nuo paaiškėjimo momento paslaugų teikėjo suteiktos paslaugos.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
ATSAKOMYBĖS UŽ PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA

20 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Gamintojai, platintojai ar paslaugų teikėjai, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Importuotojas, pažeidęs šio įstatymo reikalavimus, atsako kaip gamintojas.

21 straipsnis. Žalos atlyginimas

1. Žala vartotojams, atsiradusi dėl nesaugių produktų, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Negalioja jokie susitarimai, kuriais siekiama, kad gamintojas, platintojas ar paslaugos teikėjas, dėl kurių kaltės padaryta žalos vartotojui, būtų atleidžiami nuo jos atlyginimo.

22 straipsnis. Asmenys, kuriems taikomos baudos už šio įstatymo pažeidimus

Baudos už šio įstatymo pažeidimus taikomos produkto gamintojui, platintojui ar paslaugos teikėjui.

23 straipsnis. Baudos už šio įstatymo pažeidimus

1. Gamintojui, platintojui, pateikusiems į rinką nesaugių gaminių, skiriama nuo 500 iki 5 000 litų bauda.

2. Gamintojui, platintojui, pateikusiems į rinką nesaugių gaminių po įpareigojimo nutraukti jų realizavimą nevykdymo, skiriama nuo 3 000 iki 15 000 litų bauda.

3. Suteikusiam ar teikiančiam nesaugias paslaugas paslaugos teikėjui skiriama nuo 500 iki 2 500 litų bauda.

4. Suteikusiam ar teikiančiam nesaugią paslaugą po įpareigojimo nutraukti jos teikimą paslaugos teikėjui skiriama nuo 2 000 iki 10 000 litų bauda.

5. Šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytiems asmenins, nevykdantiems Tarybos ar kontrolės institucijų reikalavimų pašalinti nesaugius produktus iš rinkos ar juos sunaikinti, skiriama nuo 5 000 iki 20 000 litų bauda.

6. Pateikusiems į rinką nesaugius produktus, jeigu šie produktai padarė žalos vartotojo sveikatai, šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriama nuo 5 000 iki 40 000 litų bauda.

7. Pateikusiems į rinką nesaugius produktus, jeigu šie produktai sukėlė vartotojo mirtį, šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriama nuo 20 000 iki 80 000 litų bauda.

8. Baudų taikymas neatleidžia nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.

24 straipsnis. Atleidimas nuo atsakomybės ir atsakomybę lengvinančios bei sunkinančios aplinkybės

1. Nesaugaus produkto gamintojas, platintojas ar nesaugios paslaugos teikėjas neatsako už nesaugaus produkto pateikimą į rinką, jei jis įrodo, kad:

1) jis nesaugaus produkto į rinką nepateikė;

2) produktas tapo nesaugus vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai (neatsargiai) gabenant ar saugant (sandėliuojant) produktą ar kitų nuo gamintojo, platintojo ar paslaugos teikėjo valios nepriklausančių priežasčių;

3) tuo metu, kai nesaugus produktas buvo pateiktas į rinką, mokslo ir technikos pažanga nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą pavojų;

4) vartotojas naudojosi produktu pažeisdamas naudojimosi juo taisykles, atsargumo priemones bei saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žalos;

5) produkto nesaugias savybes nulėmė nenugalima jėga.

2. Nustatydama baudos dydį, Taryba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Skiriant baudą, lengvinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmenys, padarę pažeidimą, jį pašalino, gera valia atlygino vartotojams padarytą žalą, ir kitos reikšmingos aplinkybės.

4. Skiriant baudą, sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo pakartotinai per vienerius metus nuo ankstesnio pažeidimo padarė tos pačios rūšies pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydamas Tarybos ar kontrolės institucijų įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, neatlygino ar vengė atlyginti vartotojams padarytą žalą.

25 straipsnis. Baudų skyrimo terminas

Šio įstatymo 23 straipsnyje numatytos baudos gali būti skiriamos ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio įstatymo pažeidimo nustatymo, o esant tęstiniam pažeidimui – nuo jo išaiškėjimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai nesaugiu produktu pakenkiama vartotojo sveikatai ar atimama gyvybė.

26 straipsnis. Administracinė atsakomybė

Administracinėn atsakomybėn už šio įstatymo pažeidimus asmenys traukiami įstatymų nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Įstatymo pažeidimų nagrinėjimo ir baudų taikymo tvarka

1. Taryba nagrinėja šiame įstatyme nurodytas bylas ir skiria numatytas baudas. Bylų parengimo, nagrinėjimo ir baudų skyrimo tvarką nustato šis įstatymas ir Vyriausybės tvirtinami Tarybos nuostatai bei Tarybos priimtas reglamentas.

2. Kontrolės institucijų darbuotojai dėl šio įstatymo pažeidimo surašo protokolą ir kartu su reikalingais įrodymais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas perduoda Tarybai.

3. Nagrinėjant bylą, dalyvauja medžiagą pateikusios kontrolės institucijos atstovas, taip pat turi būti informuotas ir gali dalyvauti pats pažeidėjas ir(ar) jo atstovas. Pažeidėjas ir (ar) jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskųsti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ir(ar) jo atstovo, jeigu jis buvo laiku informuotas apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į bylos nagrinėjimą nekliudo ją nagrinėti.

4. Išnagrinėjusi bylą, Taryba priima nutarimą. Nutarime nurodoma: priėmusios nutarimą institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, Produktų saugos įstatymo straipsnis, numatantis atsakomybę už šio įstatymo pažeidimą, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka.

28 straipsnis. Kontrolės institucijų sprendimų ir Tarybos nutarimų apskundimas

1. Gamintojas, platintojas ir paslaugos teikėjas Tarybos nutarimus arba kontrolės institucijų sprendimus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo bei Tarybos nutarimus dėl baudų skyrimo per 20 dienų nuo nutarimo ar sprendimo priėmimo dienos gali apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo ar sprendimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

29 straipsnis. Baudų išieškojimas

1. Paskirtos baudos, numatytos šio įstatymo 23 straipsnyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo nutarimą dėl baudos paskyrimo.

2. Nesumokėtos baudos išieškomos Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Produktų saugos įstatymo 7 straipsnis įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

3 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2002 m. sausio 1 d. nustato skubaus pasikeitimo informacija apie nesaugius ir pavojingus vartotojų sveikatai produktus tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS